

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10 frt - kr.
Félévre	5 " " "
Negyedévre	2 " " "
Egy órára	1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.	

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Helyi hasábos polt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzór hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Hetven év.

Debreczen, aug. 18.

Magyarország koronás királya a mai napon tölti be életének hetvenedik évét.

Az alattvalók igazi és tettetett hűsége ünneppé emelte e ritka szép alkalmat; s országainak népe fényes ünnepek keretében igyekszik feltüntetni az öröm, a népek és királyok istene iránti hála és alattvalói hódolat érzelmeit.

Igazi és tettetett ez a hűség. Mert azok ünneplését, kik aknamunkát folytatnak a trón ellen; kik nem érzik otthon magokat hazájukban; kik sanda szemmel Berlin és Pétervár felé tekintgetnek; kik elvadultságokban minden alkotmányos intézmény romba döntésén iparkodnak, hogy a romokon saját nemzetiségi érdekeik légvárát fölepíthessék: csak képmutatásnak, csak a legcsekélyebb mértékben mutatkozó köteles alattvalói magatartás kellelten külsőségeinek tekinthetjük.

Igazi a mi örömünk, kiket nemcsak közjogi kötelekek külső szabályai fűznek a legelső magyar ember felséges személyéhez, de az évek hosszú sora-alata alatt megszilárdult belső ragaszkodás őszinté érzelmei.

A magyar királyi korona az a szent kapocs, mely a magyar haza összes polgárait faj-, vallás- és nemzeti különbség nélkül egy szerves egészzé egybeforaszítja.

Kilencszáz esztendő vihara zugott

el e nemzet és királyi koronája fölött; s maga a magyar nép az alkotmány dicsőséges symbolumát, a koronát soha meg nem támadta. S hogy nem tündökölt mindig ott, a hol kellett volna, a király fején: az sohasem a magyar nép erőszakossága, vagy forradalmi hajlama miatt történt, hanem uralkodójának végzetes tévedéséből, ellenséges tanácsadók rosszelkü ármánykodásából.

Nepünk mindenkor tiszteletben tartotta koronát, mint alkotmányos egyeduralmi államrendszerének legfőbb jelvényét.

Nem szolgáló-hajlam, nem alattvalói meghunyászkodás, nem a vátozhatatlan kényszerhelyzetbe való keserves megnyugvás, — hanem a viszonyok józan merlegelése s nemzetünk létérdekein kókos megfontolása a magyar állam fenntartását jelképező koronát tisztelet tárgyává tette mindenkor, még ha az nem volt is mindenkor méltó helyen, mikor egyik-másik fejletőre fölkerült.

Mert bizony I-ső István, I-ső László, Könyves Kalmán, IV. Béla, Nagy Lajos és igazságos Mátyás koronája sokat vesztett ragyogásából a nélatlan utódok birtokában.

Csodálatos jószág az a korona, hogy annak fényt és ragyogást nem a rajta pompázó gyémántok csillogása kölcsönöz, hanem viselőjének szíve, lelke, jellemé, haza- és alkotmány szeretete.

Negyedfélszázados homály és boron-

gás után ma ismét régi fényében tündököl a magyar korona.

Tengernyi horfi vérnek kellett kiomlania, a hazaszeretet és magyar szabadság hősei megszámlálhatatlan ezrei-nek kellett vértanún és csatatéren kihalált szenvednie, hogy elérhettük végre azt az időt, midőn nemzet és király nem úgy állnak szemközt egymással, mint rabigába hajtott szolgáló-nép s engesztelhetetlenül zsarnok kény-ura.

Bárgyú és gonosz elődök ördögtől sügalt hagyományával tudott szikítani az a férfiú, kinek fölkenet fejét méltan díszíti ma Magyarország kilencszázados koronája.

Alkotmány-tisztelete, letett királyi esküjének hűséges megtartása, népei jólétének anyai gondozása a magyar történelem arany-lapjára jegyezte már nevét; s hű népének háláját biztosította számára.

Boldog népek ti, kik nagy nemzeti királyaitokat hazátok első munkás polgára gyanánt becsülhetitek, kik minden nemzeti törekvéseitek élen uralkodókat szemlélhetitek vezérek gyanánt.

Nem irigylünk addig, míg mostani királyunk így tölti be tisztét; mert nem rajta, hanem csakis nemzetünk akaratának gyöngeségén mulik, hogy annyi jogos törekvés, annyi nemes vágy még mindig csak hiu ábránd maradt; s teljes állami függetlenségünk és önállósá-

A nagyerdő.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Édes szép nagyerdőm de el is hanyagolt téged mostanabana mi népünk! Kint jártam haragos zöld fáid alatt, róttam lassu lépésekkel, gondolkodva tekervényes utaidat, s szinte fáj a lelkem, hogy olyan neptelen üres vagy.

Tölgyeidnek lombkoronái halkán beszéltek fájdalmukat, panaszukat elhagyatottságodat.

Arra a pünkösdi vasárnapra, mikor vig mulatozók dala verte fel a csendet, mint valami szép álmra emlékeznék. Nem maradt meg abból semmi. A cifra ruhás dámákat elcsahította téled az orfeum, hol kurtaszoknyás leányzók viszik a főszerpet, a lakkcipős gavallérok pedig utannok mentek s ott suttozják el mondani valójukat.

A nép, az istenadta nép szintén hűtelen lett hozzád. Nincsenek már szép vasárnap délutánok, mikor már ebéd után megindult a zarandoklás hozzád, a mindenkit szerető, nyhbet adó jóbaráthoz. Az ünneplő ruhás polgár leányok és legények az aszfalton járkálnak, ott ütik agyon az időt nagy keservesen.

De hát miért lett hozzád hűtelen a mi népünk?

Szinte hihetetlen dologért, a katonazene miatt. Nem téged szeretett az a sok, sok, czifraruhás dama, gavallér, ünneplő ruhába öltözött polgár lány és legény, hanem a délutánokon fel harsogó katonabandát, a waltzereket és poikákat.

Ezért jart a mi népünk a te fáid alá, ezért igyekezett szeretni.

Most, hogy a hadiak el vonultak, elhagyják téged hűtlenül. Ugy-e csodálatos dolog ez? Az emberek nagy része örvendeni szokott, ha nem hall czintányéros zenét, a mi népünk pedig boldogul utána.

Pedig rosszul tesz!

Mert megbecsülhetetlen kincs vagy te jó öreg erdőnk. Büszke lehetne rád a világ minden városa, s meg is becsülne tudom érdemed szerint.

Elbarangolva hatalmas fáid között poeta lesz az is, aki nem pengette a lantot, természet buvár lesz az, a ki addig a rideg hivatal négy fala közt töltötte életét.

Lám hogy megszeretett az a két három család, a melyek lombjaid alatt teniszezik nap nap után. Pedig azok emehetnének az orfeumba, a füstös kávéházba is, de nem teszik, mert imadnak, s imadják benned ezt az édes szép természetet.

Dalfakasztó enyhülest nyújtó szépséged ünneplem én is e kis rásban. Infő szó akar ez lenni mostoha gyermekeidhez, hogy vigyázzanak. Siessenek fáid alatt tölteni az időt mert jön az ő-z, s haragos zöld leveleid sárgultan fognak peregni lassan egymásután; hirtetve az elmúlást a hervadást.

Sűrű szemű őszi e-ő fogja elmosni utaidon a lányomokat, letarolja a csipősz szél minden viragodat, s az első lehulló hó a tar galyakat, s sarga gyepet fogja leborítani.

Siessetek keressétek fel a nagyerdőt, — hallgatva madárdalát, lombsusogását. Siessetek mert nem sokára itt lesz az idő, mikor a sáros aszfalton tapicskolva sirjátok vissza elhagyott jóbarátotokat, hűséges pajtásotokat!

Béla.

gunk még kivivásra vár. E nagy nemzeti feladatnak alkotmányos, békés keresztülvitelében bizonyára nem lesz akadály a korona, míg az jelenlegi helyén tündököl.

S míg ez a reménység még csillogóbbá teszi mai örömlenket, egyúttal fájó aggodalmat is ébreszt lelkünkben, mert nem osztja el a jövőnek előttünk áthatlanul gomolygó sűrű ködét.

Ki tudja: mit rejt a jövő? S midőn erre gondolunk, megkettőzött fohással fordulunk a magyarok Istenéhez, hogy alkotmányos királyunk szenvedésekben és dicsőségben egyiránt gazdag életét tartsa meg hazánk javára s ki annyit veszített az életben: népei hű szeretetében és boldogságában találja meg uralkodói pályafutásának legszebb és legméltóbb koronáját.

B. J.

Lázítás forradalomra.

— A «Tribuna» legújabb örültsége. —

Debreczen, aug. 18.

A «Tribunában» az ultra oláhok lapjában esütörtökön egy lazító vezércikk látott napvilágot.

Felhívás a forradalomra!

Arcátlanul, leplezetlenül ugat a mocskos oláh ujság, vakmerőséggel megdöbbenve még azt a boldog ábrándozót is, aki azt hiszi hogy a jog, törvény, és igazság korszakában élünk.

Ime Széll Kálmán rongypolitikájának legújabb eredménye.

Meddig fog ez így menni?

Ugy látszik a végételenségig.

A «Magyar Szó» a lazító cikk megjelenése után a következő nyílt levelet intézte Széll Kálmán miniszterelnök urhoz:

Nyílt levél.

Széll Kálmán miniszterelnök urhoz.

Budapest, aug. 17.

Kegyelmes Úr! A Magyar Szó tegnapi száma a Tribuna egyik vezércikkéből szemelvényeket közöl. Ha országos gondjai között Nagyméltóságod figyelmet önkérte volna talán tegnapi közlésünk, szívesen figyelmzettük ma újra a Tribuna cikkére, melyben egybekötve a következő pontok érdekelhetik Nagyméltóságodat:

„A szenvedés pohara már majdnem teljesen betelt. Sok már nem fér bele, s vegre a pohárnak is ki kell csordulnia, és akkor a roman nép maga fog elégtelt szerezni ama üldözésért, ama sok csúfságot, amelyeket túrnia kell azoktól kik az ő verejtékéből élnek.

Tudják meg, hogy a románoknak vannak még padlásaikon rozsdás kaszák, amelyek meg esésre fent fejszék! Nőnek még az erdőben a tölgyfak, s vannak még fegyverek, melyeknek használatához a romanok acél karjai értenek!”

Mi más ez, mint lazítás forradalomra? Írták azok az oláhok, a kikkel Nagyméltóságod paktumot kötött. Azok az oláhok, a kikkel Nagyméltóságod be akar segíteni a parlamentbe, hogy ott az immunitás védelme alatt mondassák el az, a mit most a Tribuna hasábjairól hirdetnek, hogy az oláh nép esésre fent kaszákat és fejszékét tart a padlásain s meg fogja ismételni a negyennyolczadiki vérfürdőt, mert nem tűrheti, hogy a magyarok, kik az ő verejtékükből élnek, tovább szípolozzák és üldözzék az oláhsgot.

Hogy mi az oláh nép verejtékéből élünk, mondják az oláhok, azok, kik parazita módjára ragódnak a nemzet testen, gyöngítik erejét, fiaikat eloláhosítják és vé ezetül kaszákat közzülnek ellenünk. S mindez nem titokban történik, hangos szóval ők maguk hirdetik.

Régebben, mikor egy vasmarok szorítását érezték torkukon, bezzeg mukkanni sem mertek. S ma nemcsak szervezkednek, hanem hangosan üvöltenek ellenünk. Nagyméltóságod pedig ajtótar előttük: tessék beljebb kerülni, üvöltésnek itt a parlamentben.

Hova üledt ez ország tekintelye, hogy ilyesmi megtörténik? És kegyelmes ur ön mindezt ölbetett kézzel nézi? Kérjük önt illő tisztelettel: megengedhetők-e tartja-e, hogy magyar földön egy oláh lap lázadásra izgason és forradalmat szítsa?

Kérjük és követeljük, hogy Nagyméltóságod az állam tekintélyén esett eme sérelmet a magyar állam tekintélyéhez méltóan megtorolja. Ha az államügyesség nem mozdul, tessék utasítani sürgősen a megtorló lépés megtételére. Ezt követeli önől az ország becsülete.

Evad-nyitás.

Debreczen aug. 18.

Aratásnak, nyomtatásnak szerencsére végére jutottunk s a politikai életben is megkezdődik újra az elevenség. A holt évadot, mint minden évben, úgy az idén is az ischli miniszter-járás kezdi be. Ilyenkor szokta ő felsége hallgatni minisztereit s tanácskozni velük a jövő feladatai felől.

Az idén is ott járt már az osztrák miniszterelnök, a magyar miniszterelnök, a közös külügyminiszter, a hadügyminiszter, a magyar pénzügyminiszter s a napokban még oda varjak báró Fejérváry honvédelmi minisztert is.

Hogy ő felsége miről beszélget miniszterivel, azt persze kihallgatni nincs módunkban. De a viszonyok mai állásában nyilvánvaló, hogy a tanácskozásokban főleg két dologról volt szó. Az egyik nagy kérdés, amire nevezte a megállapodás feltétlenül szükségessé vált, az, hogy mi történjen, ha Ausztriában az országgyűlést továbbra sem lehet munkaképesé tenni, sőt, hogy egyáltalán kísérletezzenek-e még tovább is a megbomlott osztrák alkotmányossággal s nem okosabb-e a csomót akként oldani meg, hogy egy szép napon egy császári rendelet kihirdeti az abszolútizmust.

De mi történt ez esetben a közügyekkel?

Ezek intézésére való alkotmányos jogairól Magyarország semmi szó alatt le nem mondhat; hogyan lehet tehát azokat úgy intézni, hogy kezelésük Magyarországon alkotmányos legyen, Ausztriában pedig nem alkotmányos, mindazáltal azonban mégis közös legyen? Sok fejtörésre adnak ezek a kérdések okot, s hogy Körber osztrák minisztere nőközt immár harmadszor rendelte a felség Ischbe s tegnap es ma is kihallgatáson fogadta, ez bizonyítja leginkább, hogy ott most főképpen az osztrák alkotmányosság nyavajája fölött tartottak konziliumot.

De volt a tanácskozásoknak még egy más fontos tárgya is, nevezetesen a katonatörvény reformja,

Tudvalevő, hogy micsoda reform az, amit a hadügyminiszteriám nagyfejű szerveztek.

Nem a szolgalmi időt akarják leszállítani nem is emberségesebb barásmódot hozni be a legnyességgel, hanem egyszerűen száporítani akarják az újoncok számát, hogy nagyobb legyen a béke atomany. Ez üllönbeu már régebben elhatározott dolog s most csak azért lett újra tanácskozás tárgya, mert az állami pénzügyek Ausztriában is, de különösen Magyarországon kezdenek igen rosszul állani.

Lukács László magyar pénzügyminiszter a ki valami két héttel ezelőtt volt Ischbenben, áhítólag meg is mondotta a felségnek, hogy ő több pénzt a magyar nemzetből kéréselni képtelen, bár az adó-vegrehajtások eddig soha nem halott szigorúsággal folynak. A király azután Krihammer hadügyminisztert halgatta meg s a napokban varjak Ischbenben Fejérváry honvédelmi minisztert. A viszonyok mai állásában nem tartjuk tehetetlennek, hogy az intéző katonai körök bele nugsznak abba,

hogy kivánságuk teljesítése a jövő esztendőre halasztás-ék.

Annál több valószínűség van erre, mert a létszám-fölemelésének vannak egyéb akadályai is.

Azt ugyanis nem lehet csak úgy császári parancsszóval elrendelni, hanem meg kell savaztatni mind a magyar, mind az osztrák országgyűléssel. Tudjuk, Ausztriában minden törvényhozási munka egyszerűen lehetetlen. De egy ily javaslat tárgyalása a magyar parlamentben is nehézségükbe ütköznék, már csak azért is, mert az országgyűlésnek a leg-sürgősebb folyó teendők elintézésére is alig fog jutni ideje. Október 8-ól ujesztendeig (leszámítva a karácsonyi szünetet) alig harmadfél hónap jut munkára, jóformán arra sem elegendő, hogy az országgyűlés a jövő évi költségvetés és a horvát pénzügyi egyezménye végezzen.

A fő oka a katonai reform elhalasztásának azonban mégis csak a pénzügyi helyzet. Ugy beszélnek, hogy Lukács pénzügyminiszter nem csinál titkot belőle, hogy ha a gazdasági helyzetben változás nem áll be s ennél fogva az adók is nem fognak bővebben befolyni, az államháztartásban visza fogunk térni a hajdani deficitnes gazálkodáshoz. Ep ezért az összes miniszterek költségvetés előirányzatait a legszigorubb bíralat tárgyává tette s kifogást emelt minden nagyobb és nagyobb kiadás ellen.

E miatt közte s néhány minisztertársa közt nezeteltérések is merültek fel. Ezeket ma próbálták ki egyenlíteni. Ma volt ugyanis az a fontos miniszter találkozás, a mely megkezdte a jövő évi költségvetés végleges megalapítását.

Erre az összes miniszterek Budapestre érkeztek s aztán jobbadán vissza se térnek nyaralásukba.

Minden esztendőben ennek a minisztertanácsnak az egybe hívása jelenti a politika őszi évadjának bevezetését.

A kínai háború.

A követek megszabadultak.

Budapest, aug. 17.

A kínai harcztéren a mai napon szenzációs fordulat következett be. Oly hirtelen történt, mint a szövetséges csapatok megérkezése Peking elé. Az események most örületes gyorsaságban folynak le a harcztéren. A következő berlini távirat hozza a hírt, hogy a szövetséges csapatok bevonultak Pekingbe.

Berlin, aug. 17.

A Wolff ügynökség jelenti Shanghajból tegnapi kelettel:

Hírelt érdemlő kínai forrásból azt jelentik Tsinunfuból, hogy a szövetséges csapatok bevonultak Pekingbe és felmentették a követeket. Az özvegy császárné eltűnt Pekingből. A császár hollétéről nem tudnak semmit.

Többet nem mond a távirat: hogy történt a bevonulás, volt-e ütközet Peking előtt vagy nem? Csak sejthető az események összefüggéséből, hogy a szövetséges hadak gyors megérkezésére Peking falai alá, a rettegő kínaiak közt a békepárt kerekedett felül Pekingben s a felmenő sereg előtt megnyitották Peking kapuit.

A követek tehát megmenekültek.

Ez természetesen óriási változást fog előidézni a telek harcsmódorában. A szövetséges csapatok, melyek eddig a követek miatt csak kimelele en és óvatosan folytathatták a harcot, most erélyesen, minden határozatlanság nélkül felléphetnek a boxerek ellen s valószínűleg kényszeríteni fogjuk a kínai kormányt is arra, hogy reades katonaságát a szövetségesek rendelkezésére bocsássa.

A hírt legelőször Berlinben tudták meg. Az előbbi táviratot, mely a követek megmentéséről ad hírt, megelőzte egy másik, a mely szintén tud arról, hogy a szövetséges csapatok Pekingbe jutottak:

Ez a távirat így szól:

Berlin, aug. 17.

Hivatalos helyről ide az a tudósítás érkezett, hogy a szövetségesek már Pekingbe hatoltak. Arról azonban nincs szó a táviratban, vajjon folszáradították-e a követségeket. Ezt a táviratot csakhamar követte a második, általános örömet kelteve.

Waldersee készülődése.

Berlinből táviratozzák, hogy Waldersee főparancsnok el van arra készülve, hogy Kínában harczi és fáradságos taborozása lesz. Ma fogadott egy ujságíró, akinek megjegyezte, hogy a haditudósítóknak igen fáradságos munkájuk lesz Kínában. Minden tisztességes újság tudósítójának, akit bejelentenek neki, szívesen lehetővé teszi a hadi tudósítást. A főparancsnokság nem vizsgálta a tudósítót.

Ischlből táviratozzák, hogy Wojcsek kapitányt, aki tudvalevőleg Waldersee gróffal Kínába utazik, ma külön kihallgatáson fogadta a király. A kihallgatás után Wojcsek részt vett az udvari ebéden.

Oroszország külön háborúja.

Petervárról táviratozzák, hogy a vezérkar tegnap a következő jelentéseket kapta: Renencamp tábortok lovashadoszlópa e hónap 7-én Ejur-Eicsen faluba ért és utólérte az ellenséget erős hadállásban 4000 főnyi gyalogsággal, 5000 főnyi lovassággal és 12 ágyúval. Renencamp két lovasszázaddal és két ágyúval arczban és harmadfel lovasszázaddal jobbról támadta meg az ellenséget. A kínaiak soká védekeztek, sőt áttértek az offenzívára is, de a derékhad közájainak rohama kényszerítette őket, hogy visszavonuljanak hadállásaikba.

Ugyanakkor két ágyú 800 főnyi távélságról visszavonulásra kényszerítette az ellenséget tizenkét ágyúját, a melyek közül kettő harc képtelen lett. Ez ezután arra indította a jóval nagyobb számú ellenséget, hogy hadállást végre elbajvja. A harcban megint kitűnt az amuri lovasezred 5. százada. — E hó 12-én Renencamp megkapta a várt segítséget.

Pusztuló magyarság.

Debreczen, aug. 18.

Körülbelül másfél millió magyar él tavol hazájától idegen népek közt, idegen földön, és e vész az idegen népek aradatában. A magyar állam, a magyar nemzet és társadalom mit sem tesz a megmentésükre. De nem is csoda, hiszen a magyarság még itthon is védekezni kénytelen és valljuk be az igazat, ez a védekezés sokkal gyöngébb, mint a nemzetiségek támadása. Nyilván bevalott doog, hogy Erdélyben, Bihar és Arad megyében, a Delvidéken, a Bácskában, a Dunántúlon és Felvidéken a nemzetiségek hódítanak. A magyarság ereje egyre gyöngül a vidékeken. A közművelődési egyetkek hiába feszítik meg minden erejüket, nem boldogulnak.

Kutattam az okát e különös és a világon sehol sem észlelt jelenségnek. Nem tudtam elkezdeni, migént lehessen ez, hogy Erdélyben, Bihar és Arad megyékben és a Delvidéken az uralkodó magyar faj tért veszíthessen, hogy magyar falvak el oláhosodjanak, elhagyják ősi nyelvüket, levetkőzzek a nemzeti szokásukat.

Miért van ez? Kinek a hibája, büne ez. Sajnos, ezer esztendő büne ez. Azt mondják, ez a nemzetiségek, vallásiak, és szokásiak iránt való türelem. Nem az, hanem igenis, ez azon ezer éves ós butaság, melyet ma sem tud levetkőzni a magyar, hosszú évszázadok keserves tapasztalatai daczára. A magyar nem tudta megérteni nemzeti hivatását, most pedig nem meri nem akarja. Ha pedig akarná, az atkos bécsi kez akadályozná meg benne.

A «divide et impera» elve a politikája a Habsburgoknak. Az ő czéljuk még ma sem Magyarország megerősítése, hanem a meggyöngyítése. Ezért tekint ma is hazánk minden ellensége Bécs felé. Ezért akarták az oláhok is a császárnak nyújtani át a memorandumot.

Ezért harcoltak a szabadságharcban is ellenük és az osztrák császár mellett. Az egyseges Magyarországtól félnek a Burgban, a gyöngével elbánnak. A gyöngé Magyarországot lehet csak rabszolgája Bécsnek és Ausztriának.

Ezer éves bűn az, hogy megtűrtük a nemzetiségeket és türjük mi is ósbuta közönytől vakmerő támadásaikat.

Magyarország csak úgy maradhat fenn, ha magyarrá lesz teljesen. Egyetlen népnek és nemzetnek nincs annyi joga, és oka, hogy a legszűz sovinstává legyen, mint éppen nekünk.

Ha tüzzel-vassal irtjuk is a nemzetiségeket, a történelem igazat kell hogy adjon nekünk. Ezer évi türelmünknek kell hogy vége szakadjon. Láthatjuk, mily kevesre mentünk vele. A nagy Nemetszország és Oroszország nem hiába üldözik a nemzetiségeket, sőt a kis Románia sem.

Be kell furakodnunk a nemzetiségek erős váraiba és ott kell támadnunk rájuk. A vallás az első erősségük. A románok és szerbek görögkeletiek. A papjuk a nép nyelvén szólal meg. Ha lehet gör. kel. szerb. és gör. kel. román vallás, miért ne lehetne gör. kel. magyar is, vagy görög katolikus magyar is?

Vagy miért ne lehetne a tanítóképzést államosítani és pedig úgy, hogy Magyarországon csak az lehet tanító, a ki magyar állami tanítóképző intézetben szerezte oklevelét. A kisdédovás és a népi iskolák államosítása sem lehetetlen. Vagy meg lehetne hagyni a nemzeti tanítóképzőket, de azok nem adhatnának ki oklevelet, csak az országos bizottság?

Hát az nem a legnagyobb gazság, hogy Magyarországon vannak százával, ezrével papok, a kik az állam nyelvét nem beszélik?

Szinte megáll az ember esze, hogy a kormányterfiaknak ilyesmi nem jut az eszükbe. Hat csupa hazaáruló azok az emberek, kik Magyarország ügyeit vezetik, kik a magyar nemzet sorsának intézői?

Hát a magyar nép? Az türelmes, mint a birka és huzza az igát, mint a barom és a meddig bírja. Ha nem bírja tovább, akkor... Akkor elkeseredésében végig küzd újra a maga szabadságharczat, mint már nehányszor tette. Azzal ad életjelt magáról. De az rettenetes lesz, ha még egyszer kitör. Olyan lesz, mint az istenítélet. Nem lesz utána kibékülés, engesztelődés. De öve lesz az ország, a föld, a nép mind, az áruló fajzatokból még csecszopó sem marad. De úgy lesz, úgy kell lenni mert ebből az eltompultságból már csak a végső kétségbeesés eberszetheti öntudatra.

Rostkowicz Arthur.

Türelem-e vagy gyávaság?

Debreczen, aug. 18.

A hétvezér honalapító munkája és a keresztényeknek Árpád országába lett bebozatala egyenlő fontosságú két aktus.

Egyik hazát adta a magyaroknak, a másik megtartotta azt — ugyanannak.

Az egyiknek emlékét, a honalapítás nagy fontosságához méltóan, — megünnepeltük... ezer esztendő mulva: 1896-ban, a másikat?

Egy szív, egy fej volt akkor az egész ország. Egyet gondolt, egyszerre dobbant a közös gondolat és egy dobbanás hatása nagy-szerűs mondhatni igazán felséges jelenetként nyilvánult.

A másik fontos aktusnak t. i. a keresztényesség megfogalmazásának emlékét ünnepelik: 900 év mulva.

Miért 900, s miért nem ezer?

A XVIII, XVII, XVI stb. századok berekesztő éveiben, mikor még sem elkeresztelési rendelet, sem egyház politikai törvény, sem «neppart» nem voltak, ugyan kinek jutott eszébe, hogy e különben fontos aktus ünnepeltessék.

Hiszen a precedensül szolgálható és szolgáló milleniumi évet, a honfoglalás után nem 6, 7, 8, vagy 9 száz, hanem ezer év mulva ünnepelte meg a magyar.

Hogy honnan s miből származik e következtetés, ne kutassuk tovább, hiszen a 900 éves ünneplés, felig meddig úgy is befejezett tény már, csak sajnálatunknak adhatunk inkább kifejezést: mert megint nem tudott egy lenni a magyar. A felekezeti tulkapás magának foglalta le előre azt a napot, melyen örülni joga van minden magyar honpolgárnak. Miért kellett megbolygatni azt az egyetemes-séget, azt a sok szép reményre jogosító ékes harmoniát, mely a milleniumi ünnepségek örömjajából cansonans módra kivált a mikor papista, calvinista, lutheranus zsidó, együtt egyszerre, összetett kezzel adott halát a magyarok istenének hogy adott nekünk honfoglaló hős vezéreket, s miért kellett lehetetlen-ne tenni ugyanazok részére azt hogy hazánkban a keresztényesség első zász óvivőjének ünnepén ugyanaznap együtt imádkozzanak.

Mi szüksége van egész hazának egy esetleges kulturharcz rémkepeivel való ijjesztgetésre, a pártoskodás, türelmetlenség, üszket eldobni és szítani, mikor volt hazafias cselekedet! Mem jobb lett volna e. ha maradhattunk volna egyek itt is, lélekben és szívben egyaránt lett volna gondolatunk közös, szívünk dobbanása egy!

A közös hazában külön hazát keresők felforgatói a társadalom bekéjének; a vallásosság örve alatt, a haza és a felekezeti ellen irányuló akna munkat folytatók lelketlen döntői a haza és a társadalom béke oszlopainak.

A hazaárulás bűnös magva szokott kikelni az efajta bolygatásból.

És ha már megvan a pártokra való oszlas meg magában a mindeneket kiközösítő ünneplő felekezeten is, mi szükség van arra, hogy nemzeti ünnep színe alatt, felekezeti cselokra kihasználják e már nyiltan országvilág előtt bevallott teljesen katolikus színezetű ünnepet. Mi történt ugyanis?

Az esztergomi főünnepi ebéden a magyar országi katolikusok főpapja egy igen magvas, szép beszédben éltette a papát; Szeli Kálmán a magyar honpolgárok előtt, a király után első ember, éltette a herczegprímást.

E két beszéddel tisztázva lesz az ünnep jellege mindenki előtt.

S ha már ily előkelő helyről tudtára adattott kinek-kinek, hogy miként velékedjék a keresztényiség 900 éves ünneperől, úgy hiszszük, tisztában kellene ezzel lennie a helybeli ünnepeket rendezőknek is.

Semmiképpen sem tudjuk tehát elképzeelni, hogy a parciais felekezeti ünnepet rendező bizottság felhívása, ezek után hogy hivhat, nemzeti ünnep megtartására, oly egyesületeket, melyek, bár felekezeti különbség nélkül szolgálják a magyarság ügyét, de felekezeti elkeseredés mezebe burkolt, úgynevezett nemzeti ünnep eszközevé — önmagukban való meghasonlás nélkül — nem válhatnak.

It Debreczenben, a kálomistaság ósvárosában, hol nincs egyetlen egyesület, akár az ipar, akár a kereskedelem, akár a jogszolgáltatás, akár az oktatásügy stb. szolgálatában, melynek tagjai, tulajdoni részben, már a dolog természeténél fogva is, ne protestánsok lennének, egy olyan felhívás, mely nemzeti ünnepet hirdet ott, ahol a kath. plébánia előtt katolikus polgárok által tervezett és ellátott program szerint, hamisítatlan katolikus processió terveztek és vitetik végbe: semmi nem egyéb, mint kíméletlenség s az alkalmat kizsákmányolni kívánó oly merészség, melyre adható, competens válaszunkat, nem tudjuk — vajon a türelem-e, vagy a gyávaság akasztja-e meg korunkban.

Egy a bizonyos; az, hogyha a rendező bi ottság ezt a hibát — ha t. i. csakugyan egyetemes érdekű és értéknél nemzeti ünneppellett kíván demonstrálni — úgy és azzal teszi jóvá, hogy a tervezett ünnepséget, mint minden nemzeti ünnepet szokás, nem a kath. plébánia, hanem a városhaza előtt tartják meg.

Ebben aztán részt vehet, minden utógondolat nélkül, minden felekezet, de különben nem. Ezt így jóvá tenni még nem késő, nem lehetetlen, különben azt kell hinnünk, hogy nekünk van igazunk.

HIREK.

A király.

Debreczen, aug. 18.

Hetven éves a magyar király.

Hetven év hosszú, nagy idő. A mi királyunknak hosszú élet adatott. Hosszu élet és szép élet.

Az élet Ura gyujtsa meg e hosszú élet fonalat. Nemes, tiszta, igaz, jó ember a mi királyunk.

Fiatalon, telve reményekkel és illúziókkal már határozott róla, hogy alljon a világfelforgató vihar elé. Az ő fiatal keblének kellett meggátolnia fekevesztett árat, az ő fiatal keblének kellett átérzeni, hogy minden, a mit eddig tudott és hallott, hiabavaló. Neki kellett nagyon csalódnia s neki kellett nagyon megpróbáltatnia . . .

Elvégeztetett róla, hogy a vihar ne döntse meg. Elvégeztetett róla, hogy egymásra jövő korokat lásson. A sors nem akart hozzá mostoha lenni. Fiatal szive csalódásaiért karpótolni akarta. A megpróbáltatások csapásai megcélozták a szívet.

Az ifjúság csalódásai bölcsesé, erőssé tették. Új tudások termékénnyitették meg az agyat, új célokat látott a trón magasságáról s megszállta az a prófétai ihlet, mely az elhívás érzését neveli olyan szívben, melynek milliókért kell dobognia . . .

A trónt nem rózsák futják bé. A trón csupasz és kemény. Neha viharokat is kiáll, máskor egy szellő megintgatja.

Habsburgoknak hatalmas trónja várt a mi királyunkra. Olyan időket hozott a végzet, melyekben a trón nem volt elég erős. Az embernek kellett erősnek lennie. Ugy mondhatnók, hogy temetések vártak a habsburgi trónust. Temetői kellett erős szívet mindíg. És pedig először a királynak saját boldogságát kellett eltemetni. Mert megváltoztak e korban a népek. Éhesek lettek a királyok boldogságára.

Erős, bölcs, meg nem tantorodó maradt a mi királyunk. Határozott, megértette a változott idők akaratát. Atyja lett népeink. Áldja meg a szívek Ura, mert megértett bennünket, mert kegyes, igaz, derek, jó fejedelem lett a mi királyunk.

Áldást hozott neki ez atyai szeretet. Mert szeretetet szeretetet nyert. Ez vette körül melegével, mikor aztán jöttek hosszú sorban a temetések.

Az ember szíve vérezett, haldokolt minzen sorscsapás alatt. A király szíve erős volt. Látta a célokat mik előtte világnltek. Neki nem szabad magáért élni, neki nem szabad magáért sirni sem — Élete el van jegyezve népei életével. Ez a szent irigy kötelez. És temetett és és titokban sirt az ember, — de élt, de munkált a király. Erős mártír, jó ember, nemes, szent fejedelem a mi királyunk . . .

Együtt sirt vele minden jobágya. Eb-

ben volt hiten kívül az ő nagy, csodás erőssége. Ezért volt erős minden temetésen. Pedig népet, szíveket, feleséget testvéreket s atyai szívenek kedves gyermekeket temetett. Emberileg szörnyű sok gyász szakadt rá. Prófétai léle s népeinek trónját körülvevő szeretete daczolt minden vésszel . . .

Hetven év. A mi királyunk nem volt egy percze gyöngy e hosszú, nagy idő alatt. Hivatasát a bibliai bölcsék bölcsességével töltötte be. Nemes, tiszta szívevel sok millió szív dokban ma őss e.

Eletek Ura, nyujtsd ki a mi fejedelemünk életfonalát. Sugarak Ura, aranyozd meg az éarkonyt. Békeség Ura, szállj meg a király szívet. Alázattal, szívet imadkozunk a mai napon. Hallgattassék meg a mi imádságunk, mert kegyes, igaz, jó fej delem a mi királyunk.

Áldd meg Isten a magyar királyt! . . .

Debreczen ünnepe.

Debreczen város polgársága lelkesen, magyar emberhez illő igaz érzéssel ünnepelte meg alkotmányosan uralkodó királyunk Ferencz József királyunk 70 ik születés napját. Zászlódiszbe öltözött az egész város. Ünneplő ruhába öltözött nép járt-kelt az utcákon, sietve a templomokba.

A tiszteletnek, szeretetnek és alattvatói hűségnek spontán megnyilatkozása volt ez. Nem mondva csinált ünnep, hanem szívből jövő lelkes, igaz tüntetés.

A hivatalos program szerint Debreczen és Hajdúvármegye törvényhatósága az összes felekezetek templomaiban megjelent. Résztvettek fezenkívül a háladó istentiszteleten a királyi tabla, törvényszék, pénzügyigazgatóság, katonaság, és összes állami hivatalaink. Diszmagyar ruhában jelentek meg. Gróf D e g e n f e l d József főispán, V e c s e y I m r e helyettes polgármester. R á s ó Gyula alispán, S z e l l Farkas kir. ítelőtáblai tanácselnök, S z u n y o g h Sándor pénzügyigazgató, K i r á l y Gyula, R o n c s i k Lajos tanácsnokok, V e s z p r e m y Zoltán megyei főjegyző, dr. K o l a János országgyűlési képviselő, L e s t y á n Adorján közjegyző, Á b r a h á m László főügyész, M a y e r Emil gőzmalom igazgató, M á r k Endre az ügyvédi kamara elnöke.

A nagytemplomban.

Háromnegyed nyolcz órákor már gyülekeztek az ünneplő bizottsági tagok, hivatalfők a városhaza nagy termében. Mikor nyolcz órákor megkondult a Rákóczy harang, testületileg vonultak a ref. templom felé.

Impozáns, hatalmas menet volt. Előmentek zart sorokban a kek fehér ruhás megyei hajduk. Delczeg daliás gyerekek egy szálig. Azután a város színeibe öltözött városi hajduk őrmesterük vezetése alatt. Pengett a sarkantyú a jardán, s kifeszített mellei vonult a legénység.

Azután ment a főispán. Jobb oldala mellett Vecsey h. polgármester Rásó alispán, baloldalon S z e l l Farkas tanácselnök, S z u n y o g h pénzügyigazgató haladtak.

Műköttük a városi megyei tisztviselők, állami hivatalnokok hatalmas gárdaja, A honvédséget B e r t ó t h y alezredes képviselte.

A nagytemplom széksorait előkelő közönség töltötte meg. Az ünneplő két törvényhatóság, s a hivatalnok részere az első pad-sorok voltak fentartva.

A rendre az itt szüenidőző theologiai akadémia hallgatói ügyeltek.

A harangozás után felzendült a gyülekezet éneke. Átzugja a templomot a lelket emelő dicséret:

»Jövel szent lélek Ur Isten
Töltsd be szíveinket épen»

Ezután a LXI-ik zsoltár 5 6. versét énekelték el a hívők, mire a debreczeni dalegyület adott elő nagy szababatosággal egy éneket.

A dalörda éneke alatt M i t r o v i c a Gyula a kitünő szónok ment fel a katedrába. Az ének elhangzása után imat moodott.

Magasan szárnyaló, gyönyörű imádság volt ez. Áhitattal, szívbéli buzgósággal hallgatta az ünneplő közönség. Az ima után a gyülekezeti ének következett (220 dicséret 7 vers) ezzel a nagytemplomi háladó istentisztelet be végződött.

A rom. kath. templomban.

Az impozáns menet a piac u'czán át a Szent-Anna utcába vonult a római katolikus templomba. A templomot szintén nagy és díszes közönség töltötte meg.

A misét Dr. Wolaffka Nándor végezte fenyves papi segédlettel. A mi-e különben zenés mise volt. Horak F. dor miséjét adták elő. — B o r o s s Lajos sóp betetjével.

A mise után a gyülekezet a Hymnuszt énekel e.

Az izr. templomban.

Az izraelita templomban szintén megjelent az egész ünneplő közönség.

Tíz órákor ért véget a római katolikus templomban a mise, 1/4 11 órákor kezdődött az izraeliák isteni tisztelete.

Először a Ma towu énekelték azután a 21 és 61-ik verset.

Majd K r a u s z Vilmos mondott ünnepi beszédet. E őss magyar érzés, hazafias tűz volt minden szavában. Az isteni tiszteletet a Hymnus zarta be.

A debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség ő Felsege a Király 70-ik születésnapján reggeli 8 órákor ünnepélyes kegyelettel ülte meg a pasai-utcai templomban a következő imasorrenddel: 1. Bekezdési ima: »Mautovu«, 2. A zsoltárok 16. 21.61 fejezetének éneklése. 3. Alkalmi h á l a i m a, 4. Könyörgés a kiraly és a haza üdvéért és boldosááért., H a n o s z é n - t e s u ó k » g. A 90. 91. Zsoltár reczézálása. 6. Záríma. Az énepi alkalomra szépen feldisztett és fényesen kivilagított templomban nagyszámú előkelő közönség és a hitközség előjárósága és képviselőtestülete in corpore jelent meg.

Az elő padsorokat az előkelőségek töltötték be. Megható volt a rabbinus imája, a melyben a Mindenhatónak áldását jószágos királyunkra és édes magyar hazánkra kikerlte. A háladó istentisztelet 9 órákor véget ért.

Társadalmi diszebed.

Felkettőkör a Bika nagytermében társadalmi diszebed volt, melyen Debreczen város vezérferfiu teljes számmal jelentek meg. A hangulat lelkes volt. Gróf Degenfeld József főispán eltette a királyt zugó eljenzést keltett pohárköszöntőjébe. A bankett lapunk zárta- kor meg tart.

* Nemzeti ünnep suttyomban. A magyar királyság feonállásának s a keresztényen-ség behozatalának 900 éves ünnepét egy titokban működő »r e n d e z ő b i z o t t s á g » zajoson készült megülni Debreczenben, tisztán rom.kath. felekezeti ünneppé tevén ezt az országos jellegű alkalmat. Valóbatapintat'an eljárásnak kell tartanunk s határozott tüntetésnek Debreczen mas felekezetekhez tartozó polgárainak tulnyomó többsége ellen, hogy az arra illetékes faktoroh teljes mellőésével ezt az évfordulót tisztán a maga számára foglalják le a katolikus testvéreink: s újabb, zajos utcai tüntetések s népünnepegy rendezésével igyekezzen a tulnyomó reformátusok érzületét meg bántani.

Csodálatos, hogy erre az alkalomra nem annak tulajdonképeni évfordulónapját, aug. 15-et, hanem Szent István napot választottak, a mely választás szintén a mellett bizonyít hogy mindenkép tüntetés kíván lenni az a mondva csinált ünnepe s a többi egyházak s különösen a Debreczenben vezersyerepre első sorban hivatott reformátusok ellen: kiknek nagy része vallási fejfogásából kifogólag Istvánnapot ünnepek el nem fogadja mert őt szentnek egyáltalában elnem ismeri. Teljesen ille-

téktelen egyének sippal dobbal csinált larmája lesz az ünnepség és nem debreczeni önépe. Ez ellen tiltakozunk s az ünnepéstől bizonyára tartózkodni fog mindenki, a kit nem egyoldalú felekezeti elfogultság vezet. Sajnos hogy a rendezők ügyes taktikájának sikerül beugratni a debreczeni delegáltakat a részvételbe, meg sajnosabb hogy azok nem bírnak az ily természetű dolgokban kellő megfontolással és körültekintéssel: s hagyják magokat bokortának felhasználni ily kis szerű, tisztán felekezeti tendenciájú, suttymban elukészített parádénál.

* A csöplés áldozatai. A cseplőgépek körül foglalkozó emberek könyve műségének ismét áldozatai vannak. Csak a napokban adtunk hírt nehány szerencsétlenségről, most a debreczeni határban történt szerencsétleg. Halmos Imre debreczeni lakos tanyaján csöplétek a hó 15-én, mely alkalommal két fiatal leány a 17 éves Szabados Borsza és a 16 éves Juhos Ágnes fent seprégettek a dob tetőjén. — Munkájuk közben az egyik leánynak szoknyáját elkapta a cseplődob és magával rántotta a gépbe, Juhos Ágnes ijedteben a mellette álló Szabados Borszához kapott, akit magával rántott a cseplőbe. Mire a gépet megállították, Juhosnak a laba, Szabadosnak pedig a karja volt megsejülve. A rögtön alkalmazott kötszerekkel megmentettek ugyan a két leány életét, de miadtképp nyomorék marad.

* A rablók nyomában. A h-pályai határban elkövetett rablasok s gyujtogatások ügyében a csendőrség már nyomában van a rablóknak. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy ugy Fonnál, mint Kein bérli tanyaján ketten követték el a rablást. A csendőrség tudja ki őket és lakhelyüket is már. A nyomozást rendkívül megnehezíti az új bünvádi perrendtartás inézkedése, mely szerint a csendőrségnek 24 órával tovább nem szabad a letartóztatottat fogva tartani, át kell adni az ügyészségnek. Eppen e miatt nem tartóztatják le a rablókat, mert a nyomozás, a bizonyítékok beszerzése még egyre tart, míg ha a rablók le lennének tartóztatva, mindenesetre könnyebben menne. A csendőrség, ha befejezte a vizsgálatot s kezében lesznek az összes bizonyítékok, letartóztatja a rablókat. Tegnap éjjel a vizsgálatnak majdnem ember élet is esett áldozatul. A pályai határban négy csendőr czirkált s egy tengeri földön ment át. A csösz azt hitte, hogy tengeri tolvajok járnak ott, kétszer a csendőrök felé lött. A lövések szerencsére nem találtak — mivel sötét volt, nem tudták, ki lött rajuk — abban a hiszemben, hogy a rablók támadták meg, sortűzet adtak abba az irányba, honan a kőt lövés jött, de szerencsére ők sem találtak. Később aztán kiderült a majdnem ember életet követelő tévedés. Par nap mulva a csendőrség kezében lesznek az összes bizonyítékok, mikor is letartóztatják a rablókat.

* Huszonöt éves áldozári jubileum csinaratta bumbum nélkül. Esztendőben, Nagyboldogasszony napján, a nagy fényű ünnepségekkel egyidőben végezte a főszekes-egyházi Bakócz-kaplna oltára előtt ezüst miséjét Czobor Béla dr., a műemlékek országos bizottságának lelkes, tudós előadója. Erről a csöndes jubileumról senki sem tudott és a messze földről bezarandokolt hívek, a kik Czobor dr. ezüst miséje miatt a világszép kaplna márványkövein terdelve ajtatoskodtak, aligha sejtettek, mily nevezetes eseményt ünnepelt a kitűnő író, történelmi műemlékek jeles kutatója. Czobor Béla dr. csöndes ezüst-miséjén az áldozatot ugyanazzal az ezüst kehelyvel mutatta be az Úrnak, a melyet ezelőtt huszonöt esztendővel Szekesfejérvárott tartott beavató primiciáján használt. Magával vitte Esztergomba kedves ereklyét és a kilencszázados jubileum fényében, zajában észrevetienül ünnepelte első szentmiséje huszonöt éves emlékezetét.

Lám: Esztergomban a magyar katolikus egyház fejének székhelyén így csöndben és zajtalanul szokott véglemenni az afele jubileum. Már minálunk, a kálmániai Rómában újabb időben nem így történnek. A kath. egyházi ünnepségek. Hogy melyik szebb és

mélősebb eljárás? azt i-eljék meg az olvasók.

* Nyomdászok Guttenberg ünnepélye. Holnap este tartják meg mulatságukat a Margit-fürdő termében a nyomdászok. Az előjelből ítélve, e mulatság egyike lesz a legsikerültebb nyári mulatságoknak. A rendező-egyelkeri azokat, kik meghívót tévedésből nem kaptak: jelentkezzenek a Csokonai-nyomdában, hol a kívánt meghívót megkaphatják.

* Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz utczaizr. templomban az istentiszteletet a további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órákor, este 7/8 órákor, szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órákor, d. u. 5 órákor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este 7/8 órákor. A f. hó 18-ára eső szombaton tekintettel Ö Fesegének 70-ik születési napján tartandó rendkívüli istentiszteletre, a rends istentisztelet reggel 7/8 órákor fog kezdődni.

* Steyn elnök meghalt. A délafrikai háború eseményeiből, bár ezek tavolról sem szünetelnek meg, alig hallunk már valamit. Annál megdöbbentőbb az a hír, a mit egy mai londoni távirat hozott. A burok nemzeti védelmének egyik legkiválóbb alakja, a nemzeti öntudatnak egyik leglelkesebb buzditója Steyn, az oranjer szabadállamok elnöke meghalt. Krüger elnökhöz volt utazóban, a mikor a halál érte.

* Meghívó A magyar királyi államvasutak debreczeni műhelyében fennálló „Egyetértés” önképző dal és zene-egylet 1900. év szeptember 1-jén szombaton Podolsky Béla felügyelő, műhelyfőnök ur védeőksége alatt és a budapesti „Törökves” dal és önképző egyelet közreműködésével az „Arany-Bika” nagylegioner méb e o t á n c c z a l e g y b e k ö t t ö t t dal és zeneestélyt rendez. Kezdeté 8 órákor. Belépti díjak: Páholy 8 korona, Ülőhely 2 korona. A lóhely 1 kor. 20 fillér. A tánczra az összes jegyek érvényesek. Jegyek előre válthatók a parisi divatruházban (Piac-ur.), a mul. műhelytelepen: Horvát Antal, Csomor Gyula, Omós Karoly és Bertók Imre urakkal, valamint este a pénztárnál. A tiszta jöv delem az egyelet zászla alá ja javara eskik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtaztatnak.

Az estély műsora: 1. Nytány Csermáktól. Előadja az „Egyetértés” zenekara. 2. Magyar királyi dúdó. Hubertól. Zenekiserettel éneklük: a dalárdák. 3. Dalra magyar. Erkel Sandortól. Előadja a „Törökves” dal és önk. egyelet. 4. Részlet a „Trobadour”ból Verdítól. Előadja az „Egyetértés” zenekara. 5. „Mért születtél”. Nepdlegyeveleg Székácstól. Előadja az „Egyetértés” dalkara. 6. Dalünnepen. Thera Károytól. Öszkarban éneklük a dalárdák. 7. Az „Egyetértés” mint hazasságszerző. humoros felolvasás, írta: Hoffner Elek ur. Felolvassa: Garai Ármir ur. 8. Nem nezek en... Hubertól. Éneklük: a „Törökves” dal és önképző egyelet. 9. „Fleurs hongreise”... Magyar egyveleg Schlögitól. Előadja: az „Egyetértés” zenekara. 10. Győzedelmi dal. Hubertól. Előadja: az „Egyetértés” dalkara. 11. Szózat. Öszkarban éneklük: a dalárdák. A műsor befejezése után következik a táncz.

* A Petőfi dalkörből. V a t t a y Géza alelnök vezetése mellett tegnap ülést tartott a Petőfi dalkör, melynek főtárgya az aug. 20-án rendezendő felekezeti ünnepségre szóló meghívás volt. Többen elleneztek az illeeketlen helyről jött meghívás elfogadását s titkos szavazás útján 7 szavazat igen, 7 szavazat nem adott be s az elnök döntő szavazatával kimondta a meghívás elfogadását s így a Petőfi dalkör testületileg zászla alatt veszt részt az ünnepen. Dr. V a r g a Lajos ügyésze óvast emelt a határozat ellen, dr. B e n e d e k János val. tag pedig nyomban bejelentette lemondását a választmányi tagságról egyszersmind ki is lépett a Petőfi-Dalkörből.

* Elena titka. Egy romániai fürdő helyen történt. A tizenhat éves felűnően szép Elena State öngyilkossá lett. Elena kisa-szony nem érintkezett senkivel s bár magányosan volt ott, a fürdő urai tisztelőben tartótták,

mert tudták, hogy egy tekintélyes birtkosnak a leánya. Annál furcsábban lepte meg őket, hogy a magányos urleány, aki megegve járta a setautakat, egy estében valami ismeretlen úrral jeent meg. Masnay eltűnt a rejtelmes idegen s a fogadó szolgál csak annyit tudtak róla, hogy magyar dsentri volt. S ugyan aznap, mikor odakünn a setatáren a zene játszott, hirtelen revolverlövés hallatszott a ho el feől. Odasiettek. Elena State agyon ötte magát. Miért? Ki tudja.

* Az orfeumban ma este diszelóadás tartatik, a melyen az igazgatóné Angelotti Mariska is fellép.

* Fertőző betegségek ellen, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szíves olvasóink figyelmét a „Kristály” Szt-Lukacs fürdői hegyi forrás a jelen számunkban megjelenő hirdetésére.

* A ki olcsón akar venni bőrből pénz, szíva es dohány tarczát, sakk, dominó, sé abotot valódi ezüst es ebenfaból, dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zarral valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tájtek pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban S c h w a r t z Dániel dohányzó eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

* A gyomor betegségei igen különböző zros indulatú formákban mennek át, különösen, ha jelentéktelenebb gyomor bajok ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindig kellene valamely házi szert kéznél tartani. Kitűnő hatásúnak bizonyult e tekintetben dr. Rosa balzsamja, melyet Fragner B. gyógyszer-tára Prágában 203 III. készít. Kapható minden gyógyszer-tárban. (Lásd a hirdetést.)

KOSMIN

Miután a Kosmin szárvíz valódi és a leghatásosabbnak bizonyult, megnyerte minden országban a művelt nép bizalmát. 1 üveg 1 frt. — sokáig eltart.

Színház.

Rubos Árpád távozása.

Csütörtöki számunkban megirtuk, hogy Rubos Árpád színtársulatunk siheder színes es operette rendezője Lózkay András aradi szinigazgató tarsulatahoz szerződött. Most mar a hírt megerősítette lapunk egyik munkatársának írott levelében. A levél a következőleg hangzik:

Kedves barátom!

Amennyiben szerződésem jogérvényes felbontásáig Pestre nem mehetek, virávasarnapig Aradra szerződtem naturbursnak, mint z Arad es Vidékében láthatad. Nagyon kerlek, ird meg a bucsuztatómat, említsd meg, hogy fájó szívvel es könyes szemmel hagyom el azt a várost, hol 4 évig a sajtó es közönség támogatásé es szeretete kísérté működés-met.

De viszont azt is ird meg, hogy a m u l t t a l ö s s z e f ü g g ő k ö r ü l m é n y e k k é n y s z e r i t ő b e h a t á s a a l a t t m á s k é n t n e m t e h e t t e m.

Arad, 1900. aug. 15.

Öiel szerető barátod

Rubos Árpád.

A legnagyobb keszséggel teszünk eleget Rubos kérésének. Elbucsuztatjuk, bár fájó szívvel. Ros-zul esik látnunk, hogy abból a gardából, melyre a debreczeni közönség büszke volt, már ő is eltávozott. Nagy vesztesség ez színházunkra, melynek oszlopos, mindenkítől szeretett tagja volt. Ha körülményei kényszerítettek, belenyugszunk távozásába s hisszük, Komjáthy is bele fog nyugodni. Kívánjuk azonban, hogy új városában szeresse ugy a közönség, ahogy mi szerettük, mert ezt minden ízében művészi egyénisége nagyon megerdemli.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény aprilis hó 15-től október hó 15 ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL
Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó
vendéglő.
Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával
cseszmét, gyermeket és felnőttet
egyaránt fenyeget a **járványok veszé-
lye**, ismét csak a minden alkalommal
hálásan fogadott

M O H A I

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert
**olcsó, igen kellemes és tiszta ivó-
viz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban
kedvelt **élvezetszerként** szerepel, más
részt mert **dus szénsavtartalmánál**
fogva **specifikus óvószer is a tiphus,
cholera és a gyermekek tiphoid-
szerü tavaszi-nyári hasmenése** ellen.
Ehez járul még, hogy a cseszmét is
megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes
**hurutos bélbántalmak ellen, míg
szoptatója e víz használata folytán
nagyon kedvező összetételű és
bőséges tejet nyer.** A már meglévő
gyomor- és bélhurutot gyermekeknél
és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hat-
ván be szenszavánál fogva a gyomor és
bél idegeire; a gyermekek **lázás meg-
betegedéseinél** pedig **nélkülözhetet-
len, hűtő, húgyhajtó és a szomjat
csillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás
kezelősege.

Főraktár:

Édeskuty L

es. es kir. udvari szállító
BUDAPEST V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkeres-
kedésben és vendéglőben.

Köszén-kátrányt legjobb minőségben zsindey és deszkatetők

továbbá

szőlőkarók behuzására,

mely által azok tartóssága kéiszerte
hosszabb. — Továbbá **czulápok**, me-
lyek a földbe ásatnak, kerítések és gaz-
dasági eszközök befestésére, hordókban
250 klgm körüli súlytartalommal 100
k gnkét 7 korona 50 fillér és 1000 klgm-
mon felül pedig 100 klgmmonként 6 ko-
rona 50 fillérért, a hozzávaló hordókat
pedig külön darabonként 3 korona ártért
a gyártelepen ajánl a

Légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes
fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve
díjtalan felállítással, — egyéb építkezési
vastárgyak házhoz szállítással gyári áron
kaphatók.

A szüreti időnyre pedig
minden külföldinél jobb és olcsóbb
szintén aranyéremmel díjazott, saját
gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utczai telepén, mely min-
dennemű gazdasági, ipari és háztartási
gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Sertésenyésztők figyelmébe!

A 13652. szám alatt szabadalmazott **SOMOGYI GÉZA**-féle
állatok emésztését elősegítő por
mindenféle sertésbetegségek ellen
sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.

Jelen találmány tárgya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen
sertések úgy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti.
Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szerveze-
tere igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már
arányilag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.

A por, melyet étellel együtt bevesz, a gyomorból megemésztés után a vékony-
belekbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szivó edényei (bolyhai)
által felszívódnak s a tápláló szerek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan véredény
által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint
belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár.

Szakvélemény és kísérletezési eredmények.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem
és elismerésem az ön által föltalált ugynevezett
„Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatá-
sáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepő;
legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen
kís. község, hol pora a nagymértékben uralkodó
sertés betegségeket teljesen megszüntette, —
hálás köszöneteinek nyilvánítása mellett oda
fog törekedni, hogy minél több helyen és egyé-
neknek ismeresse emésztési porának megbe-
csülhetetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében: kiváló tisztelője

Daróczy Albert, községi főbíró.

Tisztelettel: **Pauer István,**

Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Ezenkívül számos elismerések vannak az ország legelső uradalmaitól, gazdaktól állatorvosoktól

stb. kik írják, hogy a por miféle állatnál lett kipróbálva és mire volt sikeres hatása.

Számos elismerő levelek minden fűszerüzletben megnézhetők. — 1 doboz 18—45 és 90 kr., vidékre

1 külön felül franco adom.

Kapható Debreczenben **Deutsch Albert és fia, Geréby Fülöp**

utódai és **Göczey István** uraknál.

Vizsonteladónak árkedezményt nyújtok.

Schneider-
féle Páfrány-tokocsok, (Galandóc-
elhajtó.)

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!
Millió embernek e szer visszaadta egészségét!

KOVÁCS GYULA vaskereskedő

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett,

mint egyedüli elarusító Debreczen és vidékére, ajánlja nagy vá-
lasztekban raktáron levő, elősmert, legjobb minőségű

Eperjesi cserépkályháit,

melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és számos első-
rendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes arendemén-
nyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását a legelőnyösebb árak
mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktá-
ramon megtekinthetők.

AZONNAL SZARAD
Valódi csak
üvegekben
ezen fekete yomat másolatával

PARIS SZARAD
Eredeti üvegekben
á 80 kr. és
1 frt 20 kr.

VALÓDI
Christoph-Lak
FÉLEGYHÁZI JÁNOS ÉS GÁ. NOFSZKY LAJOS

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajnak sajátja, elkerültek. Emelett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves terepvel feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymáz
sárgásbarnát és mahaonbarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolás stb.; van azután

tiszta fénymáz (szinezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketes olajfestékek hemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfova nem fedi el a famustrát. Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter (két közép nagyságú szobára való) 5 frt. 90 kr. vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolósk és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a célznak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferencz.
a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
Debreczenben: **FÉLEGYHÁZI JÁNOS** és **GÁ. NOFSZKY LAJOS** Nagyváradon: ifj. **WEISZ BERNÁT**

A „KRISTÁLY” Sz. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó ölyzetételű,
igen tiszta, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Kapható Debreczenben: Gerebý Fűlöp utódai, Csanak József, Kornhoffer József, Riekl József, Zelmos, Czeglédi Józsefné, Szabó Zsigmond, Kontsek Géza, Hirsch Ferencz, Félegyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Róth Antal, Mayer József, Leidenfrost G., Békés Emil, Bán László, Váray János és Váray József jól felszerelt fűszer, csemege és ásványviz kereskedésében.

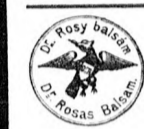
**Gyors és biztos segély gyomor-
betegségek és azok utóbaibaiban!**

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, a rendes vérkeringedést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (ami az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbűgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolulást, hámorhoitákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer.-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, **egészséges és tiszta vért** szerez, különben is biztos és messze földön bevált **házi-szer**.
1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

Figyelem! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánczást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!
Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában, **EGGER A.** gyógyszer-tárában.
Debreczenben kaphatók: **Dr. Rotschnek V. Emil**, **Tóth Béla** és **Mihalovits J.** gyógyszerészeknél.
Főraktár **FRAGNER B.** ca. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tára Prágában a Spornier-utca sarkán 203. sz.

**Kiváló fájdalomcsillapító, anti-
septikus, gyógyító és a hegedést
elősegítő szer**

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mellgyulladásnál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelek, pokolvar és genyedéseknel, továbbá körömgenyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknel, daganatoknál mirigydaganatoknál, holttelem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer.-től PRÁGÁBAN 203-III.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

MELOCCO PÉTER
BUDAPEST,
⊕ márvány-mozaiklap, csement-működ, csementárugyár ⊕
betonépítési vállalat.

Központ: BUDAPEST, VI., Dévai-utca 21.
Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Csatornázások, Vizlecsapolási és szaraztételi munkálatok.
Hidak és zsilipek építése betonból.
Istálló berendezések: jászlak, burkolatok comprimált portland-csement-betonból.
Műkögvártás: lábazatok, szökőkutak, vízmedenczék.
Betonjárdák.

Márványmozaiklap: cementlap, keramittlap burkolatok.
Mozaik és terrazzo munkák.
Csömöszölt portlandcsement-betoncsövek gyártása csatornák és át-ereszekre.
RABITZ- és MONIER szerkezetű építkezések.
Tűzbiztos fűdémek.

Portland- és román-csement és egyéb építési anyagok
RAKTÁRA.

Fióktelep: Debreczen, Margit-fürdő.

Kufeké-féle gyermeklisztje
Magyarország, Auszria, Németország, sat. legelső hozzáertai aialjak
Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és bélbeteg gyermekeknek
Kapható minden gyógyszer-tárban, drogueriában és a gyárnál R. KUFÉKE, WIEN, VI/2

Bächer Rudolf

cs. és kir. szab.

eke-gyára.

Debreczen és Hajdumegye képviselője

KLEIN JAKAB

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

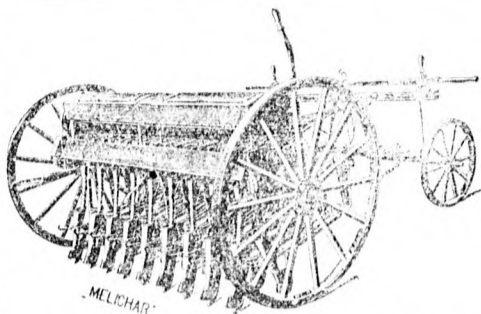
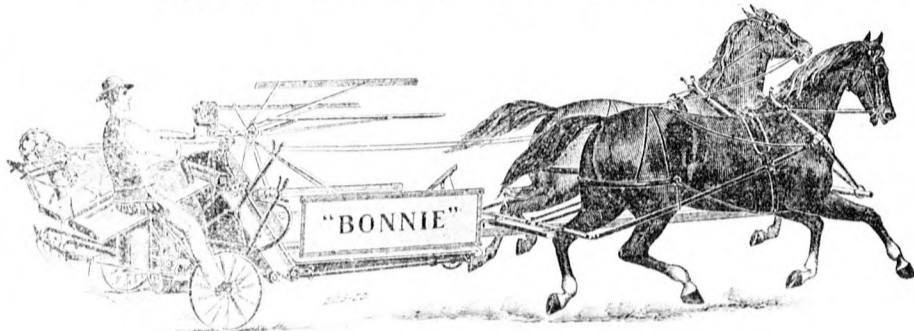
Melichar Ferencz

cs. és kir. szab.

vetőgép-gyára.

Minden fajta 7, 8, 10 számú Sack-rendszerű, különféle két barázdás ekék, egészen aczélból készített egyes **eketestek**, fűkaszálló, Hollingsvorth és Globe szénagyűjtő, eredeti amer. planet jr. kukoriczaka, szecska és répavágó minden nagyságban, Backer-rosta, konkolyozó szőlőprés és szőlőzuzó, ezenkívül

itt fel nem sorolt minden gazdasági gépeket és eszközöket tartok állandóan raktáron.

Az
„Unikum-Drill“

a világ legjobb vetőgépe.

Raktáron

12, 14, 16, 18, 20 egész 30 sorosig
4" — 4 1/2" sortávolságban.

Kérem a gazdaközönség azon szives pártfogását, amelyben ez ideig is részesített

kiváló tisztelettel

Klein Jakab,

Piacz-utca 26. sz., a főtőzsde udvarán.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

2 Zala-Drill soros ö-gép, teljesen jó karban, feltűnően eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpacz, főtrafik udvar. 5.

Szép irásu oklevel-s könyvelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főposty mellett. 10.

Ügyes ügynök ma as provisio mellett állandó alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 18.

Tanuló vévételik. — Czim a kiadóhivatalban.

Eladó vagy bérbe kiadó a Nagyeserén 44 hold jó föld. Értekezhetni Eötvös utca 11.

Finom disztégla eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A legjobb
szobapadló máz
az oroszlanjegyű

Lechler Linoleum lakk
kapható

DEUTSCH LAJOS és VÁRAY JÓZSEF uraknál.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy helyben

Kossuth-utca 19. szám alatt

fiókraktárt

nyitottam, ahol **katonai** és minden **egyenruhák** és **felszerelési** cikkek, valamint **polgári ruhák**, továbbá **vívóeszközök**, **lőfelszerelések**, **magyar diszruhák**, **szolgai libériák** stb. ép oly minőségben és kivitelben kaphatók, mint a budapesti intézetemben.

Nem kiméltem sem fáradságot, sem költséget, hogy Debreczen városában — az új kornak megfelelő egyenruha intézetet nyissak és ama reményemnek adok kifejezést, hogy Debreczen városának és környékének n. é. közönsége bizalmával fog kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

BLUM SÁNDOR

elsőrangú egyenruhazati intézet

orosz csász. nagyhercegi udvari szállító

a honvédség, esendőrség és koronaőrség szerződéses szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 17-ik szám.

Fiókraktarak : Debreczen és B.-Gyula.

Szivattyuk **Mérlegek**

minden neme, házi, mezőgazdasági, építkezési, ipari és egyéb célokra. Legjobb gummi- és kender-tömlők.

Mindenféle csövek,

Legújabb javított rendszerű tizedes és futó súlymérlegek fából és vasból, kereskedelmi, gyári, mezőgazdasági, ipari és házi célokra.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

I. Schwarzenbergstrasse 6. **W. GARVENS, Bécs** I. Wallfischgasse Nr. 14.

Kaphatók gép-, vas- s egyéb hasonló kereskedésekben, technikai és vízvezetékli üzletekben, kultúr- vállalatoknál stb. — Kérjenek határozottan Garvens-szivattyukat, illetve Garvens-mérlegeket.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.